

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Heidi Eriksen, 61 26 60 60

Vannuttak fra Brya til fiskeoppdrett - tilleggsuttalelse etter befaring

Vi viser til brev av 27.08.19 fra NVE med søknad fra Nordli Gård om tillatelse til vannuttak fra elva Brya til fiskeoppdrett, vår uttalelse av 24.09.2019 og til befaring av lokaliteten 02.09.2020.

I vår felles vurdering med Fylkeskommunen i Innlandet av 24.09 var konklusjonen at vi ikke så at et uttak av inntil 0,150 m³/sek fra Brya ville medføre vesentlige skadevirkninger på naturmiljø eller andre allmenne interesser, og vi hadde derfor ikke innvendinger til at det skulle gis konsesjon til vannuttaket etter vannressursloven.

Befaringen den 2. september 2020 viste imidlertid andre sider ved prosjektet som ikke var godt nok belyst gjennom søknaden, og Fylkesmannen i Innlandet ønsker derfor å komme med en tilleggsuttalelse.

Brya med dens sideelver blir av enkelte sportsfiskere betegnet som ei usedvanlig god fiskeelv. På befaringen ble det hevdet at nedre del av sideløpet der det er planlagt at utslippsvannet fra fiskeoppdrettsanlegget føres ut kan være en viktig gyteplass. En skikkelig undersøkelse av fiskebestanden i elva mangler, og det er derfor vanskelig å si hvilke konsekvenser et utslipp på planlagt sted vil ha for fiskebestanden.

Under befaringen ble det også nevnt fra bla. NVE at vannføringsberegningene som er brukt i søknaden ikke er korrekte, og at 5 %-persentil for både sommer og vinter i realiteten er lavere enn hva som er oppført i søknaden. Det vil kunne føre til at særlig vinterstid vil restvannføringen i elva på strekningen mellom inntak og utløp kunne bli svært lav, og dermed gi skadevirkninger på fiskebestanden, bla. ved uttørking av rogn og eller innefrysing av ungfisk i kulper etc. Fylkesmannen mener det i en ev. konsesjon må settes en maks uttaksmengde per tidsenhet som sikrer god nok vannføring for å ivareta naturmiljøet selv på de dager da naturlig vannføring er på det laveste. Vi kan per i dag ikke si om 0,150 m³/sek er nok, og mener dette må utredes bedre.

Elvestrekningen som utslippsvannet er planlagt ført ut i, er del av et større meanderende elveparti. Slike områder er svært verdifulle når det gjelder biologisk mangfold, der kantsonene er viktige leveområder for ulike planter, fugl og insekter, i tillegg til at de bidrar til skygge og næring for fisk i elva. Det framkommer ikke av søknaden i hvor stor grad dette elveløpet vil tåle en ekstra

vanngjennomstrømning før det ev. fører til erosjon. Under befaring nevnte søker at de ville erosjonssikre elveløpet dersom nødvendig. Fylkesmannen mener imidlertid at en slik erosjonssikring vil skade eksisterende kantvegetasjon, og dermed påvirke de naturlige prosessene i et slikt meanderende elvesystem.

Elva er dessuten varig vernet for kraftutbygging, det vil si at man også bør være restriktive til andre inngrep som vil ha tilsvarende skadelige effekter på naturmiljøet.

Temperaturen på utslippsvannet vil trolig være større enn på inntaksvannet. Effekter på naturmiljø av temperaturendringer skal behandles i en ev. utslippstillatelse. Men Fylkesmannen ber NVE også vurdere effekten endret temperatur kan ha på fysiske forhold i elva, slik som endrede isforhold, kjøving osv. Hvorvidt man per i dag har kunnskap om i hvilken grad drifta av fiskeanlegget vil føre til temperaturendringer har ikke Fylkesmannen oversikt over, men dette er noe vi vil kreve utredet i en søknad om utslippstillatelse.

Langs med selve Brya er det i dag en elveforbygging, men på befaringen ble det nevnt at området der det planlagte fiskeanlegget er planlagt til tider blir oversvømt. Dette vil kreve en flomsikring, noe som ikke er beskrevet i dagens søknad. Dette vil igjen kunne påvirke kantvegetasjonen langs selve Brya og være til skade for naturmiljøet i og langs elva. Dersom det vil bli krav om flomsikring av et ev. fiskeoppdrettsanlegg, anbefaler vi en løsning som ikke berører elveleiet. Ved en ev. løsning som

berører elveleiet eller kantvegetasjon må konsekvensene vurderes etter vannressursloven sammen med uttaket. I så fall må også virkningen av det utredes.

Oppsummering

Fylkesmannen i Innlandet mener følgende må utredes før det ev. gis en konsesjon til vannuttak til fiskeoppdrett:

- Det må gjennomføres en fiskeundersøkelse i vassdraget som kartlegger gyteplasser, oppvekstplasser og områder som brukes til næringssøk for fisk i Brya og de berørte tilløpselvene. Den må kunne gi nok kunnskap for å si i hvilken grad et vannuttak og påfølgende vannutslipp vil ha for fiskebestanden i vassdraget, samt hvilken restvannføring på strekningen mellom inntak og utløp i Brya som må til for ikke å skade naturmiljøet på strekningen.
- Behov for flomsikring av kanal der utslippsvannet tenkes ført ut og ved fiskeoppdrettsanlegget må utredes.
- Ev. konsekvenser for fysiske forhold i vassdraget som følge av økt temperatur på utslippsvannet må utredes.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Heidi Eriksen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Innlandet fylkeskommune	Pb. 4404	2325	HAMAR
Tynset kommune	Torvg. 1	2500	TYNSET